
MUZIEKGEBOUW AAN 'T IJ

Het Muziekgebouw aan 't IJ is het podium in Amsterdam voor hedendaagse muziek en de daaraan gerelateerde genres klassiek, jazz, elektronische pop en wereldmuziek. Het Muziekgebouw wil een hoge kwaliteit muziek brengen aan een zo breed mogelijk publiek van alle leeftijden. De uitgangspunten hierbij zijn: liefde voor muziek, vooroplopen en spraakmakend zijn. Het Muziekgebouw wil de concertpraktijk en -beleving vernieuwen in nauwe samenwerking met ensembles, musici, podia, en andere cultuurinstellingen uit binnen- en buitenland. In 2018 trok het Muziekgebouw 134.000 concertbezoekers met 371 concerten.

Met programma's als de Donderdagavondserie, waarin Nederlandse ensembles centraal staan, en Piano, Grote Zangers en Oude Muziek heeft het Muziekgebouw de afgelopen jaren succes geboekt. De series The Rest is Noise en Muziektheater, creëren ruimte voor een nieuwe generatie makers en publiek, en met Picknick in Muziekgebouw Park boort het podium nieuwe publieksgroepen aan. Samen met het BIMHUIS ambientert het Muziekgebouw de komende jaren meer vermenging van doelgroepen als het gaat om jazz, hedendaagse en elektronische muziek.

Voor talentontwikkeling legt het Muziekgebouw in het SoundLAB de basis voor de toekomstige generatie nieuwe makers. Met het Conservatorium van Amsterdam (CvA) is een nieuwe serie concerten in de openbare ruimte van het Muziekgebouw gecreëerd: Echoes of Nothing. De studenten worden door docenten van het CvA en het Muziekgebouw gecoacht in hun curatorschap en in de productie, marketing en techniek.

Het Muziekgebouw aan 't IJ wil investeren in meer pluriformiteit om er voor alle Amsterdammers te kunnen zijn, maar ook om een epicentrum van de Nederlandse contemporaine muziekcultuur te worden. Landelijke netwerkpartners hierbij zijn onder meer November Music, Korzo, de Doelen en AskolSchönberg. Het Muziekgebouw wil hiervoor een 'levend collectief' opzetten: Rizoom. Nieuwe curatoren zijn hierin tijdelijk aan het Muziekgebouw verbonden en vormen partners met andere makers in het gebouw.

ADVIES

Artistiek belang

De positie van het Muziekgebouw aan 't IJ als thuisbasis voor de muziekensembles is in de afgelopen periode uitgebouwd en verbreed naar meer muziekgenres. Het huis van de hedendaagse muziek is een moderne concertzaal geworden en speelt een centrale rol in het muzikale landschap van Amsterdam. Muziekgebouw aan 't IJ behoudt zijn belangrijke rol als verbinder van de ensembles. Het scala aan artiesten dat het Muziekgebouw programmeert, is enorm gevarieerd. Wat de musici gemeen hebben, is de buitengewone kwaliteit. Programma's variëren van experimenteel tot schijnbaar traditioneel. Schijnbaar, want ook de traditionele programma's zijn zo gekozen dat ze een aanvulling vormen op het overige aanbod in Amsterdam, vanwege de artiest, de invalshoek of de context. Dat is een knappe prestatie.

Het Muziekgebouw is ook het huis voor een aantal festivals, waarvan enkele buitengewoon succesvol zijn, zoals de Cello Biënnale

Amsterdam en de Strijkkwartet Biënnale Amsterdam. Maar ook minder opgemerkte, eigenzinnige festivals als MicroFest (gewijd aan microtonale muziek) en de bijzondere festivals rond afzonderlijke componisten, zoals het Ligeti Festival, vinden er plaats. Festivals lenen zich bij uitstek voor reflectie, vernieuwing en verbreding en passen daarom uitstekend bij de uitgangspunten van het Muziekgebouw. Bovendien zorgen festivals met hun focus, hun gebundelde concentratie en de randprogrammering dikwijls voor een publieksvriendelijker aanzien van het gebouw.

De Amsterdamse Kunstraad is verheugd over het voornemen alle bruikbare ruimte in het gebouw te benutten voor makers en innovatieve producties. Deze houding van meer openheid draagt bij aan de doelstelling van meer pluriformiteit. De instelling wil graag een betere dwarsdoorsnede van de Amsterdamse bevolking bereiken en slaagt daar nog onvoldoende in. Met Rizoom wil de instelling nieuwe genres en uitingen in de contemporaine muziekcultuur ontdekken en tot wasdom brengen. Ook als de landelijke aanvraag niet gehonoreerd wordt, wil het Muziekgebouw met zeven partners en de juiste Amsterdamse netwerken dit collectief in leven roepen. In de aanvraag lijken de toekomst van het Muziekgebouw en het succes van Rizoom met elkaar verweven. Het Muziekgebouw bekleedt een zelfstandige, interessante positie. Ook zonder aparte subsidie voor Rizoom, dat als plan nog in de kinderschoenen staat, is het Muziekgebouw aan 't IJ in staat vernieuwing tot stand te brengen.

De kunstraad heeft twijfels over de voorgenomen optredens van studenten in de foyer tijdens de inloop van het concertpubliek. Dit draagt wellicht bij aan de sfeer in het gebouw, maar het is geen dankbare taak voor de musici en doet meestal geen recht aan hun kwaliteiten.

Belang voor de stad

Het Muziekgebouw functioneert als het lokale knooppunt van hedendaagse muziek en heeft mede door de goede akoestiek in korte tijd internationaal faam opgebouwd. Het internationaal georiënteerde opdrachtbeleid, financieel ondersteund door Ammodo, draagt hieraan bij. Onder Amsterdammers is het bereik nog niet breed genoeg, zoals de instelling ook aangeeft in de aanvraag. Evengoed vormt het Muziekgebouw

zelf al een mooie aanvulling op Het Concertgebouw dat voor het klassieke repertoire een traditioneler publiek bedient. Het verbreden van het publieksbereik is een belangrijke ambitie waar het artistieke beleid door het zoeken naar nieuwe muziekvormen onderdeel van uitmaakt. De curatoren die onder de vlag van Rizoom aan het werk gaan, brengen, zo hoopt Muziekgebouw aan 't IJ, een eigen publiek mee. Zij krijgen een jaarlijkse aanstelling en vullen twintig 'concertavonden'. De kunstraad hoopt dat met het aanstellen van de curatoren de ingeslagen weg naar het bouwen van nieuwe communities verder ontwikkeld wordt.

Het Muziekgebouw geeft blijk van goed inzicht in de publieksgroepen. Het huidige publiek is al een gedifferentieerde bezoekersgroep, maar men streeft naar verbetering. De doelstellingen zijn concreet. Voor ogen staat om het aandeel bezoekers uit Amsterdam-Noord, Nieuw-West en Zuidoost te verhogen van 25% tot minstens 30%. Ook de leeftijdsgroep onder de 35 jaar wordt aangemoedigd het Muziekgebouw te bezoeken. In 2024 moet deze groep van 15% naar 20% gegroeid zijn in het totale bezoekersaantal. Met enige trots vermeldt het Muziekgebouw de achtergrond van het nieuwe hoofd marketing. Deze heeft ervaring opgedaan als marketingstrateeg in Club Trouw en als creatief directeur bij De School in Nieuw-West. Beide locaties gericht op jong publiek en dus een duidelijke vingerwijzing ten aanzien van de kant die het Muziekgebouw op wil.

Met het prijsbeleid probeert de instelling de drempel voor diverse groepen zo laag mogelijk te houden. De kunstraad betwijfelt of de drempel voor desbetreffende groepen van financiële aard is, of dat de muzieksoorten in het programma nog te zeer op een klein en vast publiek zijn toegesneden.

Samen met de Meervaart organiseert het Muziekgebouw het Ud Festival, en een programmaserie rond de 50-jarige relatie tussen Marokko en Nederland, waar ook ROSE stories en het Amsterdams Andalusisch Orkest bij betrokken zijn.

Uitvoerbaarheid

Het Muziekgebouw aan 't IJ heeft een begroting opgesteld waarbij de groei van het aantal concerten en het aantal bezoekers van de

afgelopen jaren wordt getemperd, om meer financiële ruimte te maken voor artistieke innovatie. Ook de commerciële verhuur loopt terug, zodat de zalen en studio's vaker beschikbaar zijn voor makers, ensembles en muziekgroepen. De kunstraad vindt het verstandig dat de instelling wil investeren in het verhogen van de kwaliteit van haar activiteiten.

De instelling beschikt over een gezonde bedrijfsvoering en heeft voor ongeveer 50% eigen inkomsten. Op basis van de resultaten in de huidige kunstenplanperiode heeft de kunstraad vertrouwen in de capaciteit van de directie om het ondernemingsplan goed uit te voeren. De ambities uit het ondernemingsplan sluiten naadloos aan op de criteria uit de Hoofdlijnen Kunst en Cultuur 2021-2024; ook voor wat betreft aandacht voor nachtcultuur. De kunstraad vraagt zich af hoeveel nachtvergunningen beschikbaar zijn voor het Muziekgebouw en of de ambities op dit vlak realistisch zijn.

De Governance Code Cultuur en de Fair Practice Code worden gehanteerd. Het is goed dat het Muziekgebouw met 'open begrotingen' werkt, zodat er controle kan zijn op het toepassen van fair practice door zijn bespelers. Het Muziekgebouw maakt zich sterk voor eerlijk honoreren in de muzieksector en heeft meer geld uitgetrokken op zijn begroting voor uitkoopsommen terwijl het aantal concerten naar beneden gaat. Voor honoraria van componisten en musici worden de richtlijnen van Nieuw Geneco en Fonds Podiumkunsten gehanteerd, staat in de aanvraag. Dit kan op instemming van de kunstraad rekenen.

Het Muziekgebouw maakt zich zorgen over de mogelijke invoering van een kostprijsdekkende huur door de gemeente nadat het subsidiebedrag voor vier jaar is vastgezet. De kunstraad deelt die zorg en adviseert elke huurverhoging te compenseren in de vaste kunstenplan-subsidie, zodat deze niet ten laste komt van het exploitatiebudget.

Diversiteit en inclusie

Het Muziekgebouw heeft nog terrein te winnen als het gaat om diversiteit op het podium, in het publiek, bij de partners en het eigen personeel. Er is een intensief human resources-traject gestart om meer inzicht te krijgen in de motivatie en ambitie van de werknemers, maar dit is vooral

bedoeld om de omslag te maken naar de nieuwe organisatie die nodig is om dit beleidsplan uit te voeren. Het werven van medewerkers met een biculturele achtergrond is tot nu toe, volgens het ondernemingsplan, vooral gelukt op de afdelingen educatie en publieksservice.

Qua publiek is Muziekgebouw aan 't IJ nog geen afspiegeling van de stad. Nu komt er vooral publiek uit de stadsdelen Centrum en Zuid, aangevuld met muziekliefhebbers en beoefenaars uit de andere stadsdelen. Nieuw-West, Noord en Zuidoost zijn onvoldoende vertegenwoordigd. De nieuwe koers is vanuit dat perspectief hard nodig om als instelling in de toekomst te kunnen overleven. Om het proces te versnellen, werkt het Muziekgebouw samen met partners die culturele diversiteit meebrengen zoals Stichting Naad, Soirée Marocaine/Stichting Inclusive, Pink Marrakech en maatschappelijke organisaties als Civic Amsterdam. Door de relevante samenwerkingen die op basis van gelijkwaardigheid tot stand komen, heeft de kunstraad vertrouwen in deze strategie. Het SoundLAB voor kinderen biedt ook een opstap naar verbreding. De kunstraad heeft waardering voor de ambitie alle schoolgaande kinderen in de Metropoolregio Amsterdam ten minste één keer in contact te brengen met Muziekgebouw/BIMHUIS.

Muziekgebouw aan 't IJ wordt op naam in de Amsterdam Bis 2021-2024 opgenomen.

Huidig	€ 2.902.054
Huidig 2020*	€ 2.928.172
Gevraagd	€ 3.200.000
Advies	€ 2.870.000

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020
